

NTE ENERGI AS
Postboks 2552
7736 STEINKJER

Vår dato: 10.07.2025

Vår ref.: 202119932-34 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Pernille Dorthea Bruun

NTE Energi AS - biotoptiltak i Stjørdalselva i Meråker kommune - godkjenning av detaljplan

Vi viser til deres søknad av 24.01.2025 om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for biotoptiltak i Stjørdalselva i Meråker kommune.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 07.01.2025 for biotoptiltak i Stjørdalselva, Meråker kommune.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet.
- Dere må planlegge for tiltak på delområde 4c som inngår i område 4 Øya-Vollåa.
- Adkomstveien til tiltaksområdet Krokstad – oppstrøms Krokstadåa må legges slik at dere unngår inngrep i området med naturtypen *Åpen flommark*. Forekomster av mandelpil må identifiseres og merkes på forhånd.
- Gjennomføringen av anleggsarbeidet må gjøres i nært samarbeid med elveeierlaget og personer fra fagmiljøer som har kompetanse om og erfaring med gjennomføring av biotoptiltak.
- Vi oppfordrer NTE og Stjørdalsvassdragets elveeierlag til hvis mulig, å koordinere tiltak som er planlagt oppstrøms og nedstrøms Renåa. Dette for å korte ned tiden med anleggsarbeid på denne strekningen i Stjørdalselva.
- Det må ikke gjøres tiltak på områder med blottlagt leire eller liten overdekning. Tiltakene må gjøres slik at de ikke fører til økt erosjon i elvebunnen.
- Fremmede arter må ikke spres mellom tiltaksområdene.
- Dere må beskrive og dokumentere med bilder tiltakene som gjøres på den enkelte strekningen. Dette sammenfattes i en årlig rapport som sendes NVE og Miljødirektoratet.
- Effekten av tiltakene skal kartlegges og dokumenteres. Dette gjøres som en del av pålegget fra Miljødirektoratet om ferskvannsbiologiske undersøkelser i Stjørdalselva for perioden 2022-2026.
- Dere må lage en plan for tilsyn/overvåking av tiltakene.

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av vilkårene i konsesjonen til regulering og utbygging av Fjergen m.v. gitt ved kgl.res 14.07.1989. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonens post nr. 10.

Følgende dokument ligger til grunn for godkjenningen:

- NTNU-rapport 2020-4: Miljødesign i regulerte laksevassdrag: Stjørdalselva i Meråker kommune¹
- Sweco: Områdestabilitetsvurdering av biotoptiltak i Stjørdalselva²
- Sweco: Stjørdalselva – Biotoptiltak for fisk i Meråker kommune. Detaljplan datert 07.01.2025³

Vi viser også til vårt pålegg av 24.05.2022 om habitattiltak i Stjørdalselva, Meråker kommune av 24.05.2022⁴ (dok. 4) og til Energidepartementets vedtak i klagebehandlingen.⁵

Tilsyn

NVE kan følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Detaljplanen for biotoptiltak i Stjørdalselva er et ledd i oppfølgingen av NVEs vedtak av 22.05.2022 og Energidepartementets vedtak av 07.11.2023, der vi pålegger dere å gjennomføre biotoptiltak i Stjørdalselva. De planlagte biotoptiltakene har som mål å øke smoltproduksjonen på anadrom strekning for å kompensere for bortfallet av fiskeutsettingene.

Dere har fått utarbeidet en plan for biotoptiltak på seks strekninger i Stjørdalselva, i Meråker kommune. Det er gjennomført geotekniske undersøkelser og områdestabilitetsvurderinger av tiltaksområdene.

¹ Arnekleiv, J.V., Bergan, P.I., Sundt-Hansen, L.E., Kielland, Ø.N., Foldvik, A., Davidsen, J.G., Först, M. & Vaskinn, K.A. 2020. Miljødesign i regulerte laksevassdrag: Stjørdalselva i Meråker kommune – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2020-4

² NVE dokument 202119932-27

³ NVE dokument 202119932-28

⁴ NVE dokument 202119932-4

⁵ NVE dokument 202119932-21

I tiltaksplanen foreslås det tiltak som ripping/harving av bunnsubstrat, utlegging av stein og steinranker. Planen beskriver hvilke områder i Stjørdalselva som er aktuelle for tiltak, adkomstveier til tiltaksområdene og mulig plass for mellomlagring.

Tiltakene planlegges gjennomført i perioden 01.09 – 10.10. Arbeidet vil foregå i 2025 og 2026. I 2025 planlegges det tiltak på områdene 1, 3 og 6. Resterende områder skal tas i 2026. Gjennomføringen er avhengig av at det inngås avtaler med grunneiere.

Detaljplanen ble sendt på høring 20.05.2025 til Meråker kommune, Statsforvalteren i Trøndelag, Miljødirektoratet, Trøndelag fylkeskommune, Statskog SF og Stjørdalsvassdragets Elveeierlag.

Høringsuttalelser

Meråker kommune skriver i brev av 19.06.2025 at de ikke har kommentarer til selve detaljplanen. Kommunen skriver at det er viktig at tiltakene evalueres og at det må gjennomføres ungfiskundersøkelser etter gjennomføringen av tiltakene. Kommunen gjør oppmerksom på at det langs Stjørdalselva forekommer fremmede arter og at tiltakene som skal gjøres ikke må bidra til videre spredning av slike arter.

Statsforvalteren i Trøndelag skriver i brev av 05.06.2025 at de ikke har merknader til planlagt tidspunkt for gjennomføring av arbeidene. De skriver videre at de planlagte inngrepene i kantvegetasjon er beskjedne og det derfor ikke er nødvendig med dispensasjon fra § 11 om kantvegetasjon i vannressursloven. Dette forutsetter at arbeidet med tiltakene legges utenom hekkeperioden for fugl.

Miljødirektoratet skriver i brev av 20.06.2025 at det er knyttet stor usikkerhet til effekten av de planlagte biotiltakene og at målet om at tiltakene skal kompensere for opphøret i utsettingen av laks ikke vil bli oppfylt med de planlagte tiltakene. De skriver at det vil være hensiktsmessig å se på muligheten for å utvide tiltaksområdene mens arbeidet allerede pågår, framfor eventuelt å måtte starte på nytt om noen år. Miljødirektoratet skriver videre at de støtter anbefalingene om at arbeidet med tiltakene bare kan foregå i perioden 01.09 – 10.10, men at en tidligere oppstart også bør vurderes, men da i dialog med grunneier og elveeierlaget. Direktoratet mener at det bør åpnes for bruk av skutt stein/sprengstein i tillegg til naturlig elvestein. Videre mener de at effekten av tiltakene må evalueres og at NTE må ha en plan for tilsyn og restaurering av tiltakene.

Stjørdalsvassdragets elveeierlag skriver i brev av 18.06.2025 at de ikke har merknader til selve detaljplanen. Laget skriver at de har fått finansiering og tillatelse til et habitattiltak rett nedenfor Renå gård. Prosjektet vil starte opp i begynnelsen av august. Elveeierlaget ønsker at det gjøres en ny vurdering av tiltak i sideløpet nedenfor Home Pool ved Renå gård.

Vurderinger av høringsinnspill

Innspill fra Meråker kommune om undersøkelse av effektene av tiltakene og tiltak for å hindre spredning av fremmede arter, er tatt inn som vilkår for godkjenningen av planen.

NVE er enig i Miljødirektoratets merknader om at det er krevende å estimere hvilken effekt tiltakene vil ha for smoltproduksjonen og at usikkerheten er stor. Vi mener derfor i likhet

med Miljødirektorat at tiltakene må dimensjoneres på en måte som tar høyde for usikkerhetene. SWECO har beregnet at de seks tiltaksområdene vil kunne gi en produksjon på 2382 smolt. Sweco har foreslått et tilleggsareal Område 4c, på 4000 m² for utlegging av stein, som kan gi 320 smoltenheter.

Område 4c inngår i område 4 Øya – Vollåa, og omfattes slik sett av pålegget av 24.05.2022. Vi mener at dere må gjennomføre nødvendige geotekniske undersøkelser for å finne ut om delområdet er egnet for tiltak. Tiltakene på område 4 er planlagt i 2026, og dere har derfor tid til å gjennomføre slike undersøkelser.

Vi støtter innspillet fra Miljødirektoratet om at dere sammen med grunneier og elveeierlaget vurderer å starte arbeidet med tiltakene tidligere, dvs. før 01.09. Dette for å kunne redusere risikoen for å måtte holde på med anleggsarbeid i elven i flere år utover de to. En evaluering av tiltakene er lagt inn som vilkår for godkjenningen av planen. Likeledes behovet for en plan for tilsyn og restaurering av tiltakene.

Stjørdalsvassdragets elveeierlag ønsker at det gjøres en ny vurdering av tiltak i sideløpet nedenfor Home Pool ved Renå gård. Tiltaksområdet i sideløpet ved Renå gård er beskrevet i rapporten Miljødesign i regulerede vassdrag: Stjørdalselva i Meråker kommune (NTNU rapport 2020-4) og inngikk i pålegget NVE gav om gjennomføring av tiltak i vedtaket av 24.05.2022 om pålegg om tiltak i Stjørdalselva. I klagebehandlingen av pålegget, gikk vi bort fra tiltak i sideløpet fordi årsakssammenhengen er sammensatt og gjennomføringen komplisert. Området kan tas opp til ny vurdering dersom effekten av tiltak på de andre områdene ikke blir tilstrekkelig.

Elveeierlaget skriver at de har fått finansiering og tillatelse til et habitattiltak rett nedenfor Renå gård. Vi antar at tiltaket det vises til, er åpning av et sideløp mellom Renåa og Home pool, på nordsiden av elva. Stjørdalsvassdraget vannområde har bedt NVE om en konsesjonspliktavurdering av dette tiltak. Tiltaket har fått tilskuddsmidler, og det planlegges gjennomført i år.

Tiltaksområde 6 Renå ligger ca. 600 m oppstrøms der sideløpet er tenkt gjenåpnet. Tiltakene i området 6 er ikke planlagt gjennomført før i 2026, men vi oppfordrer partene til å se på om det er mulig å koordinere anleggsarbeidet på de to strekningene.

Tiltaksområdene

Vi går i det følgende kort gjennom de seks områdene/strekningene og tiltakene som skal gjøres der. Tiltakene er justert etter at det høsten 2024 ble gjennomført geotekniske undersøkelser og områdestabilitetsvurderinger av områdene. Nummerering av tiltaksområdene samsvarer med nummerering i detaljplanen for biotoptiltak.³

Område 1. Meråker sentrum – utenfor den nedlagte Essostasjonen

På dette området er det i Miljødesignrapporten foreslått ripping, kombinert med utlegging av stein.

Den geotekniske undersøkelsen viste at det bare er 10 cm ned til leire, og ripping anses ikke som aktuelt. Tiltaket begrenses til utlegging av stein på en definert del av området.

Planen beskriver områder for rigg og lager, samt tilkomstvei. Dette er midlertidig arealbruk.

Område 2. Pålsneset

På dette området er det i Miljødesignrapporten foreslått ripping og utlegging av steinranker.

I detaljplanen er øvre grense for tiltaksområdet noe justert på grunn av dybdeforholdene. Tiltakene omfatter ripping begrenset til en midtre del av tiltaksområdet og utlegging av langsgående steinranker. Planen beskriver to alternative adkomstveier og to områder for mellomlagring av stein.

Område 3. Krokstad – oppstrøms Krokstadåa

På dette området er det i Miljødesignrapporten foreslått ripping og utlegging av steinranker/større stein.

I detaljplanen er tiltakene begrenset til utlegging av stein. Det er to alternative adkomstveier og fire mulige områder for mellomlagring av stein.

På østsiden av elven langs hele tiltaksområdet, er det registrert et område med naturtypen *Åpen flommark*, med verdi lokalt viktig. Et søk i Artsdatabanken viser at det er registrert mandelpil her. Arten har status nær truet på Norsk Rødliste. Adkomsten til tiltaksområdet må legges slik at dere unngår inngrep i naturtypen. Forekomster av mandelpil må identifiseres på forhånd.

Område 4. Øya - Vollåa

På dette området er det i Miljødesignrapporten foreslått ripping. Den geotekniske undersøkelsen viser at det bare er et tynt gruslag over leire, og ripping anses ikke som aktuelt.

I detaljplanen foreslås det å dele tiltaksområdet i to, en øvre del (4a) og en nedre del (4b). Begge områdene ligger til dels utenfor det opprinnelige området. I nedre del planlegges det utlegging av steinmasser og i øvre del etablering av langsgående steinranker. Det er to alternative adkomstveier og tre områder for mellomlagring av stein.

Det foreslås å gjøre tiltak på et område mellom de to delstrekningene, et område 4c (inngår i opprinnelig område 4). Her kan det legges ut rundstein. Det står i planen at det må gjennomføres en geoteknisk undersøkelse før det ev. gjøres tiltak på denne delstrekningen.

Område 5. Gudåa

På dette området er det i Miljødesignrapporten foreslått ripping, kombinert med utlegging av steinranker.

I detaljplanen foreslås det å legge ut stein i midtre del av tiltaksområdet. I den øverste delen av tiltaksområdet, rett nedenfor utløpet av Gudåa, er det et viktig gyteområde, og

det vil derfor ikke bli gjort tiltak der. Lengre ned i tiltaksområdet er det fjell og et dypere parti. Det planlegges ikke tiltak der.

Planlagt adkomst til tiltaksområdet blir ved kryssing av jernbanen ved eksisterende overgang vest for Gudåa. Det er satt av to områder til rigg og lagring av stein.

Område 6. Oppstrøms Renå

På dette området er det i Miljødesignrapporten foreslått utlegging av steinranker.

Prøvegravingen viser imidlertid at bunnssubstratet er grovt og godt egnet som oppvekstområde for eldre fiskeunger. Det er derfor ikke behov for å tilføre steinmasser til området. Derimot er ripping aktuelt, men begrenset til den øvre og den nedre tredjedelen av det opprinnelige tiltaksområdet. Det er ikke påvist leire i de geotekniske undersøkelsene.

Det er utfordrende adkomst til dette området og den er ikke vist i detalj i planen. Det er beskrevet en mulighet for kryssing nedstrøms øya, rett nedenfor tiltaksområdet.

I detaljplanen er det anbefalt å åpne noe mer i terskelen som går over til øya fra sørsiden for å sikre vannføringen i sideløpet.

Vurdering av flom og skredfare

Stjørdalselva opp til forbi Meråker sentrum, ligger under marin grense med fare for leire og ev. kvikkleire. I forbindelse med utarbeidelsen av detaljplanen for biotoptiltak ble det gjennomført geotekniske undersøkelser og stabilitetsvurderinger for å få mer kunnskap om grunnforholdene og substrat på de foreslåtte tiltaksområdene. Undersøkelsene førte til justeringer av områder og til endring av tiltak.

Det er svært viktig at tiltakene som er planlagt ikke fører til økt erosjon i leire i elvebunnen. Vi mener derfor det er nødvendig at tiltakene vurderes av fagfolk med hydraulisk kompetanse. Spesielt gjelder dette område 4 Vollåa der det er planlagt å etablere steinranker på en strekning der det bare er et tynt gruslag over leiren.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i innsendt plan, høringsuttalelser og søk i tilgjengelige databaser.

Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak. NVE mener derfor det er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tiltaket og de virkninger det har på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Tiltakene som er planlagt i Stjørdalselva skal gjøres for å bedre forholdene for laks og ørret og er positivt for naturmangfoldet i elva. Det er viktig at tiltakene ikke går ut over andre viktige allmenne interesser i og langs elven.

Vi har søkt i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 03.07.2025. Det er bare ved tiltaksområdet Krokstad – oppstrøms Krokstadåa, at det er registrert en viktig naturtype. Mandelpil med status sårbar er registrert der. Adkomsten til tiltaksområdet må tilpasses slik at naturtypen og mandelpil berøres minst mulig.

En god kantvegetasjon er viktig for naturmangfoldet i og langs Stjørdalselva. Dere må derfor unngå å skade eller fjerne kantvegetasjon. Dersom slik fjerning ikke er til å unngå, må dere legge til rette for at den kan reetablere seg.

Hagelupin som er en fremmed art, er hyppig forekommende langs Stjørdalselva. Arten har svært stor risiko for spredning og økologisk virkning.

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post nr.14 om kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for utbygging og drift av anlegget.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Randi Holme
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

NTE ENERGI AS

Kopimottakerliste:

MERÅKER KOMMUNE

MILJØDIREKTORATET

MILJØDIREKTORATET - Jarl Koksvik

NTE ENERGI AS - Vemund Gjertsen

Stjørdalsvassdragets Elveeierlag

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.